

16.01.2023

Hyvinkään kaupunki
Hyvärinen Eeva-Maija
PL 86
05801 Hyvinkää

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuuseon lausunto Hyvinkään Kotirinteen asemakaavan muutosehdotuksesta

HEL 2021-013816 T 10 03 01

Alueellinen vastuuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Suunnittelualue sijaitsee Nukarinkadun ja Toivonkadun kulmassa Hyvinkään Viertolassa. Alue on puistomainen ja vehreä lastensuojelulaitoksen pihapiiri, jolla sijaitsee päärakennus ja pienempi piharakennus. Rakennettu pihapiiri painottuu tontin etelä- ja länsiosaan, joka rajoittuu puistoon. Lähiympäristö on pientalovaltaista asuinalueita ja Nukarinkadun puolella osittain vastapäätä aluetta on päiväkotia.

Tavoitteena on osoittaa alueelle lisää rakennusoikeutta sosiaalitoimen ja terveydenhuollon rakennuksille. Samalla tutkitaan myös mahdollisuutta osoittaa osa alueesta pientaloasumiseen.

Alueen voimassa oleva asemakaava on vahvistettu 4.4.1951. Tontille on osoitettu yleisen rakennuksen likimääräinen rakennusala Y-merkinnällä.

Kaavamuutoksen vaikutukset ympäristöön, virkistykseen, luontoon, maisemaan ja viihtyvyyteen: Kyseessä on ennestään tontiksi osoitettu alue, joka otetaan tehokkaampaan käyttöön. Nykytilaan verrattuna maisema muuttuu, kun rakentamaton ja puistomainen tontin osa osoitetaan rakennettavaksi. Maisemavaikutuksia vähennetään kaavamääräyksillä, jotka edellyttävät säilyttämään olemassa olevaa puustoa ja istuttamaan uusia puita. Alueen ilme säilyy edelleen vehreänä ja puutarhamaisena, mutta alueen luonne muuttuu aiempaa yksityisemmäksi. Näkymät naapuritonteilta muuttuvat, kun aiemmin rakentamaton, puistomainen osa tontista muuttuu rakennetuksi alueeksi. Maisemavaikutuksia vähennetään rakennusten ulkonäköä ja istutettavaa kasvillisuutta koskevilla kaavamääräyksillä.

16.01.2023

Rakennusperintö:

Kotirinteen päärakennus on valmistunut lastenkodiksi vuonna 1951. Toisen maailmasodan jälkeen lastenkodille osoitettiin paikka Viertolan tilalta Nukarinkatua reunustavasta puistosta. Kauppalanhallitus tilasi piirustukset arkkitehti Olavi Lekalta 35-paikkaista laitosta varten, mutta paikalle toteutettiin kuitenkin halvemmalla kauppalaninsinööri Tauno Muotisen suunnittelema 20- paikkainen lastenkoti. Päärakennus on rakentamisajankohdalleen tyypillinen, arkkitehtuuriltaan kodikas ja pieni-piirteinen laitusrakennus. Rakennus on kellarikerrosta lukuun ottamatta puurunkoinen, julkisivu on rapattu, ikkunoiden ympärillä on ikkunaluukuja jäljittelevät koristeaiheet ja katteena on punainen peltikate.

1980-luvun jälkeen toiminta rakennuksessa muuttui dementiakodiksi ja uudestaan 2000-luvulla lastensuojelupalvelut palasivat Kotirinteeseen. Muutosten yhteydessä sisätiloihin tehtiin muutoksia. 2000-luvulla muutostöiden yhteydessä myös rakennuksen julkisivuja korjattiin, kattomateriaali vaihdettiin varttikatteesta peltiin ja ikkunat uusittiin. Rakennuksessa toimii nykyisin lastensuojelun vastaanottokoti. Tontilla on myös vuonna 1987 valmistunut 45 m² talousrakennus.

Kaavaratkaisu:

Kaavaehdotuksen pohjaksi valittiin luonnosvaihtoehto B. Vaihtoehto B:ssä vastaanottokodille ja sen tarvitsemalle lisärakennukselle on muodostettu sosiaalitoiminta ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten YS-tontti alueen länsiosasta ja Toivonkadun varrelle sijoittuu kolme AO-pientalotonttia. Vaihtoehdossa B on mukana myös 77 m²:n osa puistoaluetta, joka muuttuu osaksi pientalotonttia. Kaavaehdotuksen laadinnassa on kiinnitetty huomiota muutosalueen liittymiseen olemassa olevaan ympäristöön.

YS-tontilla rakennusalan rajausta on muutettu siten, että tontin pohjoisin kulma jää rakentamisen ulkopuolelle. Rakentamatta jäävä alue, joka on osa vanhaa puistomaista puutarhaa, osoitetaan merkinnällä s-2 alueen osaksi, jolla olemassa oleva puusto on säilytettävä ja jota on hoidettava niin, ettei maiseman luonne olennaisesti muutu. Autopaikat määrätään sijoittamaan rakennusosalalle. Tontin rakennusala painottuu tontin eteläosaan, joka rajautuu Viertolanpuistoon. Tontin reunoille on määrätty 4-5 m levyiset istutettavat alueen osat. Rakennusalan, s-2 -alueen ja autopaikkojen sijoittelulla huomioidaan alueella olevan puuston säilyminen ja alueen liittyminen naapuruston pientaloympäristöön. Rakennusalan muotoilu mahdollistaa Kotirinteen päärakennuksen säilymisen ja kaavamuutoksen mahdollistaman lisärakennusoikeuden sijoittumisen rakennusosalalle. AO-tonttien rajausta tarkistettiin niin, että

16.01.2023

tontit eivät levity Viertolanpuiston alueelle. AO-alueen kaavamerkintöjä ja määräyksiä on täydennetty. Suurin sallittu kerrosluku on muutettu luonnosta matalammaksi lu¹/₂. Kaavakartalle on lisätty rakennuksen harjansuunnan osoittava viiva, joka määrää rakennukset rakennettaviksi Toivonkadun suuntaisesti. Nuolimerkintä on muutettu niin, että nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon päärakennus on rakennettava kiinni. Lisäksi määrätään, että tonttien kadun puoleinen raja on aidattava pensasaidalla.

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto:

Suunnittelualue kuuluu Hyvinkään kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman 2013 kohteeseen 94, Viertola. Kohdetta kuvataan seuraavasti: ”Viertola sai ensimmäisenä itsenäisenä Hyvinkään kunnan alueena asemakaavan vuonna 1922. Pientaloasutuksen keskellä oleva viuhkamainen aukiosommitelma on vuoden 1932 kaavan tulosta. Vanhimmat rakennukset ovat 1920-luvulta. Rakennuksien suunnittelijoina ovat olleet mm. Heikki Siikonen ja Väinö Siikonen. Toivonkadun varrella on sikermä ns. Ruotsinavun taloja 1940-luvulta. Alueelle antavat leimansa pihapuutarhat.”

Yleisen rakennuksen korttelialueella sijaitseva Kotirinne on selkeästi oma julkista rakentamista edustava kokonaisuutensa pientaloalueella. Kotirinteen rakennus on vuodelta 1951 ja se edustaa aikakautensa tyyppillistä pienimuotoista laitosrakentamista, jolle on ominaista mm. rapautut julkisivut ja alun perin tiilikate. Rakennuksen sisätiloihin on myöhemmin tehty muutoksia, myös vesikatto on uusittu ja julkisivuja korjattu. Alueellinen vastuumuseon näkemyksen mukaan rakennuksella on kuitenkin muutoksista huolimatta kulttuurihistoriallista ja paikallishistoriallista arvoa. Näin ollen alueellinen vastuumuseo esittää rakennukselle suojelumerkintää, jolla varmistetaan sen keskeisten ominaispiirteiden säilyminen.

Alueellisella vastuumuseolla ei ole asemakaavaehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: 09 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

16.01.2023

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566